

چکیده پژوهش

این پژوهش یک مطالعه توصیفی بوده که به منظور تعیین میزان آگاهی و نگرش پرستاران در مورد راه‌های انتقال و نحوه پیشگیری از ایدز در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان انجام گرفته است. در این پژوهش ۱۲۰ پرستار (زن و مرد) با مدارک تحصیلی فرق دیپلم، لیسانس و فوق لیسانس به طور تصادفی مورد مطالعه قرار گرفته اند. جهت دستیابی به اهداف پژوهش بررسی‌نامه‌ای مشتمل بر سه بخش شامل: اطلاعات فردی، سوالات مربوط به آگاهی و عبارتهاي نگرشی که جمعاً دارای ۴۵ سؤال بود، تنظیم و در اختیار نمونه‌های مورد پژوهش قرار داده شد و پس از پاسخگویی در همان تاریخ پرسشنامه‌های مذکور توسط پژوهشگر جمع آوری گردید و در نهایت ارتباط متغیرهای پژوهش (آگاهی و نگرش) باهم و همچنین با مشخصات فردی واحدها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون، T^2 استردنست، آنالیز واریانس، X^2 و آزمون Z مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش حاضر در ۲۶ نمودار و جدول خلاصه گردید و نتایج حاصله با توجه به اهداف پژوهش نشان داد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۷۹/۲ درصد) در مورد ایدز از آگاهی متوسطی برخوردار بودند، در مورد آگاهی از راه‌های انتقال ایدز بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش (۷/۹۱ درصد) دارای آگاهی متوسط بوده و همچنین در خصوص آگاهی از نحوه پیشگیری از ایدز اکثر واحدهای مورد پژوهش (۴/۹۳ درصد) از آگاهی متوسطی برخوردار بوده اند.

بیشترین درصد پرستاران مورد پژوهش (۵/۹۷) در صد) نسبت به ایدز دارای نگرش مثبت بوده اند و در مورد ارتباط بین میزان آگاهی و چگونگی نگرش واحدهای مورد پژوهش، آزمون آماری نشان داده که همبستگی معنی داری بین دو صفت فوق وجود ندارد، همچنین در مورد ارتباط بین مشخصات فردی واحدها و میزان آگاهی آنها

بررسی میزان آگاهی ونگرش پرستاران در خصوص راه‌های انتقال و نحوه پیشگیری از ایدز

در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

پژوهش:
مصطفور ابراهیم زاده
کارشناس ارشد پرستاری
عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد رشت

ضرورت رعایت بهداشت به منظور پیشگیری از هلاکت و ناتوانی مورد تأکید قرار گرفته است.

با توجه به مطالب فوق و با شناخت از بخش‌های مختلف بیمارستان‌های گیلان بویژه بخش‌های همودیالیز، تالاسمی و عفونی بنظر می‌رسد نه تنها آموزش‌های لازم در مورد راههای انتقال و نحوه پیشگیری از ویروس ایدز به پرستاران شاغل داده نمی‌شود، بلکه خود آنها نیز نکات اینمی‌لازم جهت پیشگیری از انتقال ایدز را رعایت نمی‌نمایند. از آنجائیکه ممکن است در بین بیماران بستری فرد یا افرادی مبتلا به بیماری ایدز باشند، پژوهشگر بر آن شد تا پژوهشی تحت عنوان «بررسی میزان آگاهی و نگرش پرستاران در خصوص راههای انتقال و نحوه پیشگیری از ایدز در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان» انجام دهد.

هدف کلی:

تعیین میزان آگاهی و نگرش پرستاران در مورد راههای انتقال و نحوه پیشگیری از ایدز در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان.

اهداف ویژه:

- ۱- تعیین میزان آگاهی پرستاران در مورد ماهیت ایدز در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان.
- ۲- تعیین میزان آگاهی پرستاران در مورد راههای انتقال ایدز در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان.
- ۳- تعیین میزان آگاهی پرستاران در مورد نحوه پیشگیری از ایدز در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان.

1- Pneumococcal pneumonia.

2- Kaposi's sarcoma.

3- Acquired Immuno Deficiency Syndrome (AIDS)

علوم شد که هیچگونه ارتباط معنی داری بین متغیر آگاهی و مشخصات فردی پرستاران مشاهده نشده است و نیز بین مشخصات فردی واحدهای مورد پژوهش و نگرش آنها مثل جنس و تحصیلات رابطه معنی دار نشان داده شده است و بالاخره در رابطه با فرضیه پژوهش یافته‌ها نشان داد که همبستگی بین دو صفت آگاهی و نگرش پرستاران مورد پژوهش ضعیف بوده ($r = 0.14$) و نتیجه آزمون Z معلوم کرد این همبستگی معنی دار نبوده و بنابراین فرضیه پژوهش رد شد.

مقدمه

در دهه ۱۹۷۰ میلادی بیشتر محققین علم ایدمیولوژی بر این عقیده بودند که امراض عفونی از جوامع غنی جهان رخت بر بسته و فقط گریبانگیر اجتماعات فقیر می‌باشد. عقیده فوق با معرفی دو مورد بیمار مبتلا به یک بیماری نوظهور در سال ۱۹۸۱ در آمریکا تغییر یافت. در این زمان دو جوان همجنس باز که یکی به پنومونی ناشی از پنوموسیتیس کارنی^۱ و دیگری به نوعی سرطان به نام سارکوم کاپوزی^۲ مبتلا بودند، به بیمارستان مراجعه می‌نمایند. بررسیهای بعمل آمده مشخص نمود که هر دو بیمار گرفتار نوعی نقص اینمی می‌باشند. مطالعات و تحقیقات بسیار وسیع پس از مدت زمان کوتاهی، یعنی تا سال ۱۹۸۶ اطلاعات زیادی در مورد این بیماری نوظهور یعنی سندروم نقص اینمی اکتسابی (ایdz)^۳ در اختیار محققین قرار داد.

در سال‌های اخیر همزمان با شیوع بی وقفه ایدز مسنونی ارائه خدمات بهداشت و درمان در اکثر کشورها با در نظر گرفتن خسارت ناشی از بیماری به اهمیت پیشگیری و توقف پیشرفت همه گیری پی برد و در برنامه ریزیهای بهداشتی درمانی فعالیت‌های مربوط به پیشگیری را بر فعالیت‌های درمانی مقدم داشته‌اند. همچنانکه قرآن کریم در آیه شریفه ۱۹۵ سوره بقره می‌فرماید: «و لاتلقووا بآیدیکم الی الشہلکة، خود را بدست خودتان گرفتار نسازید

۶- میزان آگاهی و نگرش پرستاران در مورد راههای انتقال و نحوه پیشگیری از ایدز قابل اندازه گیری است.

چهار چوب پنداشتی :

چهار چوب پنداشتی این پژوهش را مفاهیم سندروم نقص ایمنی اکتسابی (ایdz)، آگاهی و نگرش تشکیل داده اند.

سروی بر مطالعات انجام شده :

در این پژوهش ۱۲ مقاله تحقیقی مورد نقد و بررسی قرار گرفته که به یک مقاله اشاره می گردد.

میل بای و همکاران^۹ (۱۹۹۱) پژوهشی تحت عنوان بررسی آگاهی و نگرش پرستاران شمال ایرلند در مورد ایدز انجام داده اند. هدف از این پژوهش تعیین آگاهی و نگرش پرستاران نسبت به همجنس بازان، فواحش و معتمدان تزریقی مبتلا به ایدز بوده است. این افراد جزء کسانی هستند که بیشتر در معرض خطر ابتلاء به HIV قرار دارند. گردآوری اطلاعات در این تحقیق بوسیله پرسشنامه انجام گرفته که بصورت تصادفی بین ۸۰۰ پرستار توزیع گردیده است. واحدهای مورد پژوهش از نظر متغیرهای دمو گرافیک سن، آموزش ضمن خدمت و سابقه کار با بیماران مبتلا به ایدز طبقه بندی شدند. تجزیه و تحلیل یافته ها نشان داد که اکثریت پرستاران تحت پژوهش در مورد عفونت های مربوط به HIV و ایدز از آگاهی متوسطی برخوردار بوده و با تعداد زیادی از اصطلاحات رایج مربوط به عفونت ایدز آشنا بودند. سن در آگاهی و نگرش واحدهای مورد پژوهش تأثیر معنی داری نداشته و کسانی که از آموزش ضمن خدمت و سابقه کار با بیماران مبتلا به

1- Phipps et al.

2- Human Immun deficiency Virus.

3- International Community Nurses (I.C.N.).

4- Dugas.

5- Perry & Joly.

6- Melby et al.

۴- تعیین نگرش پرستاران در مورد ایدز در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان.

۵- تعیین ارتباط میزان آگاهی پرستاران در مورد ایدز با مشخصات فردی آنها در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان.

۶- تعیین ارتباط چگونگی نگرش پرستاران در مورد ایدز با مشخصات فردی آنها در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان.

۷- تعیین رابطه میزان آگاهی با نگرش پرستاران در مورد ایدز در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان.

پیش فرض های پژوهش :

۱- ایدز یکی از خطرناکترین بیماریهای قابل انتقال قرن حاضر می باشد (فیپس و همکاران^۱، ۱۹۹۴، ص ۲۲۲۵).

۲- آلدگی به HIV^۲ مسائل بهداشتی زیادی برای فرد، خانواده و جامعه بوجود می آورد که از نظر پرستاران حائز اهمیت است (شیروانی به نقل از بیانیه مشترک سازمان جهانی بهداشت و مجمع بین المللی پرستاران^۳، ۱۳۷۰، ص ۲۹).

۳- در حال حاضر روش درمانی و واکسنی برای ایدز وجود ندارد ولی می توان از انتقال آن جلوگیری کرد (کمیته کشوری مبارزه با ایدز، ۱۳۷۰، ص ۷).

۴- به منظور حفظ و ارتقاء سطح سلامتی، ضروری است پرستار در مورد مشکلات ویژه بهداشتی و عوامل مؤثر بر سلامتی در جامعه ای که مشغول به کار است از آگاهیهای لازم برخوردار باشد (رفیعی و همکاران به نقل از دوگاس^۴ ص ۷۸).

۵- آگاهی، شرط اساسی ایجاد نگرش مثبت در پرستاران برای انجام مراقبت های پرستاری محسوب می گردد (پری و جولی^۵، ۱۹۹۱، ص ۲۲).

نمونه های مورد پژوهش را زنان (۲/۷۹ درصد) تشکیل داده اند همچنین اکثریت نمونه ها (۲/۷۹ درصد) دارای مدرک تحصیلی لیسانس و سابقه کار با میانگین ۹/۷۸ سال بوده اند. ضمناً صد درصد واحدها دوره های آموزش ضمن خدمت در مورد ایدز را ذکر نمی کنند و هیچکدام از آنان تاکنون با بیمار مبتلا به ایدز برخورده اند.

در مورد سوالات مربوط به میزان آگاهی در مورد ایدز نتایج در مورد اولین هدف پژوهش نشان می دهد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۸/۵۵ درصد) از آگاهی متوسط و ۵/۴۲ درصد از آگاهی خوب برخوردار بوده اند. این مطلب بیانگر آن است که پرستاران شاغل علیرغم فقدان آموزش ضمن خدمت در خصوص ماهیت ایدز از آگاهی نسبتاً مطلوبی برخوردارند (نمودار شماره ۱).

در ارتباط با دومین هدف ویژه پژوهش یافته ها حاکی از آن است که اکثریت واحدها (۷/۹۱ درصد) نسبت به راههای انتقال ایدز از آگاهی متوسطی برخوردارند. شاید ضعف آگاهی واحدهای مورد پژوهش ناشی از عدم وجود دوره های آموزشی در این زمینه و یا عدم مطالعه پرستاران به دلیل عدم برخورد با بیماران مبتلا به ایدز و کم بودن تعداد مبتلایان شناخته شده در ایران باشد که انگیزه مطالعه را در پرستاران ایجاد نکرده است (نمودار شماره ۲).

تمامی اعضاء تیم مراقبت بهداشتی باید در مورد نحوه انتقال HIV و کنترل عفونت بیماران مبتلا به ایدز آگاهی کافی داشته باشند. به ویژه پرستنل پرستاری در برخورد با بیماران آلوه به ایدز باید علم کاربرد نکات حفاظتی در جهت جلوگیری از انتقال HIV را داشته باشند.

ایdz برخوردار بودند. نگرش مطلوب تر و آگاهی بهتری نسبت به سایرین داشتند. پرستاران شاغل شکایتی در مورد احتمال ابتلاء به ایدز در اثر برخورد با بیماران مبتلا به ایدز را ذکر نکرده بودند در حالی که اظهارات آنان حاکی از آن بوده که از بیماران مبتلا به ایدز نسبت به بیماران همجنس- باز، فواحش و معتادان تزیقی از نگرش منفی تر و احساس مسئولیت کمتری برخوردارند (ص ۷۷-۱۰۶).

نوع پژوهش :

این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که جهت بررسی میزان آگاهی و چگونگی نگرش پرستاران در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان در مورد راههای انتقال و نحوه پیشگیری از ایدز انجام گرفته است.

جامعه و نمونه پژوهش :

جامعه پژوهش شامل کلیه پرستاران فوق لیسانس، لیسانس و فوق دیپلم شاغل در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی گیلان بوده است که از ۱۵ بیمارستان تعداد ۱۲۰ پرستار به صورت تصادفی^۱ جهت شرکت در پژوهش انتخاب شدند.

روش گردآوری داده ها :

ابزار گردآوری داده ها در این پژوهش پرسشنامه بوده. که در ۳ بخش تنظیم گردید. بخش اول شامل اطلاعات و مشخصات فردی، بخش دوم شامل سوالات مربوط به آگاهی و بخش سوم مشتمل بر سوالات مربوط به نگرش می باشد. جهت تعیین اعتبار علمی پرسشنامه از روشن اعتبار محتوى و جهت تعیین اعتماد علمی از روش آزمون مجلد^۲ استفاده شده است.

تجزیه و تحلیل یافته ها :

نتایج حاصل از پژوهش نشان می دهد که اکثریت

1- Randomic.

2- Testretest.

پژوهش، نتیجه آزمون آماری پیرسون^۱ نشان می‌دهد که همبستگی بسیار ضعیفی بین دو متغیر سن و آگاهی وجود دارد و از نظر آماری رابطه معنی داری بین این دو متغیر مشاهده نشده است. شاید علت آن بودن آموزش ضمن خدمت یا سایر منابع آموزشی در مراکز درمانی باشد.

در ارتباط با تحصیلات واحدهای مورد پژوهش با میزان آگاهی آنها و نتیجه آزمون آماری تجزیه واریانس نشان داد که هیچگونه رابطه معنی داری بین میزان آگاهی و تحصیلات واحدهای مورد پژوهش وجود ندارد. این امر احتمالاً به دلیل آن است که اکثریت واحدها در سه مقطع تحصیلی، آموزش‌های لازم در مورد ایدز را دریافت نکرده‌اند.

درباره سابقه کار با میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش، نتیجه آزمون آماری پیرسون نشان داد که بین دو متغیر سابقه کار و آگاهی نمونه‌ها در مورد ایدز همبستگی معنی دار وجود ندارد.

بالاخره در مورد رابطه منابع کسب اطلاعات از ایدز با میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش معلوم شد که بیشترین (۲۹/۶ درصد) منبع کسب اطلاعات واحدهایی که آگاهی خوب داشتند، مطالعه شخصی بوده است. نتایج پژوهش در ارتباط با ششمين هدف پژوهش نشان داد که بین نگرش دو گروه مردان و زنان با توجه به نتیجه آزمون T اختلاف معنی داری وجود ندارد یعنی دو گروه مرد و زن مورد پژوهش در مورد ایدز از نگرش یکسان برخوردارند. همچنین در مورد رابطه نگرش و سطح تحصیلات پرستاران مورد پژوهش نیز ارتباط معنی داری وجود ندارد و تمامی واحدها از نگرش مثبت برخوردارند. بالاخره نتایج پژوهش در مورد رابطه نگرش و سن واحدهای مورد پژوهش، نتیجه آزمون پیرسون نشان داد که همبستگی معکوسی بین نگرش و سن واحدها وجود

در ارتباط با سومین هدف ویژه پژوهش نتایج نشان می‌دهد که اکثریت واحدها (۴/۹۳ درصد) نسبت به نحوه پیشگیری از ایدز از آگاهی متوسطی برخوردارند (نمودار شماره ۳). این امر به نوبه خود می‌تواند موجب کاهش نقش پرستاران در زمینه پیشگیری و کنترل ایدز در جامعه گردد. در حالیکه پرستاران امروزه یکی از اعضای فعال تیم بهداشتی به حساب می‌آیند، بنابراین با آگاهی از نحوه پیشگیری از ایدز می‌توانند نقش مؤثری در جهت کنترل ایدز در جامعه داشته باشند.

پرستاران با بکارگیری توانایی‌های علمی خود می‌توانند یکی از مؤثرترین نیروها برای پیشگیری از بیماری عفونی باشند.

باید یادآور شد که کمبود آگاهی پرستاران در مورد راههای انتقال و نحوه پیشگیری از ایدز احتمالاً می‌تواند ناشی از عدم تأکید بر آموزش پیرامون ایدز، عدم ارائه آمار صحیح تعداد مبتلایان به ایدز و HIV باشد و یا این که تصور می‌گردد که ایدز در حال حاضر مشکل جامعه نیست، لذا پرداختن به مسائل آموزشی افراد حرف بهداشتی و درمانی فعلًا ضرورتی ندارد. در حالیکه باید همه بیماران از نظر پرستاران HIV مثبت تلقی شوند مگر آنکه خلاف آن ثابت گردد. زیرا در آن صورت است که بهداشت را دقیقاً رعایت خواهد کرد.

در ارتباط با چهارمین هدف پژوهش نتایج نشان می‌دهد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۵/۹۷ درصد) از نگرش مثبت برخوردارند.

در ارتباط با پنجمین هدف پژوهش نتایج نشان می‌دهد که بیشترین درصد مردان (۸۰/۷۸ درصد) و زنان (۹/۷۸ درصد) مورد پژوهش از آگاهی متوسطی برخوردارند. این مطلب حاکی از آن است که میزان آگاهی در پرستاران مرد و زن یکسان می‌باشد نتیجه آزمون تی^۱ نشان داد که بین متغیر جنس و آگاهی واحدها رابطه آماری معنی داری وجود ندارد. در مورد ارتباط سن با میزان آگاهی واحدهای مورد

1- T- Student.

2- Pearson.

نتایج نشان می‌دهد که اکثریت پرستاران مورد پژوهش از آگاهی متوسطی برخوردار بوده و تنها یک نفر دارای آگاهی خوب بوده است.

در ضمن یافته‌های حاصل از پاسخ به چهارمین سؤال پژوهش: «نگرش پرستاران در مورد بیماری ایدز چگونه است؟» یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که اکثریت پرستاران مورد پژوهش نسبت به ایدز از نگرش مشبّت برخوردار بوده‌اند (نمودار شماره ۵).

در پاسخ به پنجمین سؤال پژوهش: «چه رابطه‌ای بین میزان آگاهی پرستاران و مشخصات فردی آنها وجود دارد؟» معلوم گردید هیچگونه ارتباطی بین آگاهی در مورد ایدز با ویژگیهای فردی پرستاران مورد پژوهش وجود نداشته و میزان آگاهی تمامی پرستاران اعم از مرد یا زن، فوق دiplم، لیسانس، فوق لیسانس دارای سابقه کار کم یا زیاد و در هر شرایط سنی متوسط می‌باشد.

همچنین در پاسخ به ششمین سؤال پژوهش: «چه رابطه‌ای بین نگرش پرستاران مورد پژوهش و مشخصات فردی آنها وجود دارد؟» یافته‌ها حاکی از آن است که بین مشخصات فردی و چگونگی نگرش پرستاران مورد پژوهش همچون جنس و تحصیلات ارتباط وجود ندارد، لیکن بین چگونگی نگرش با سن و سابقه کار واحدهای مورد پژوهش رابطه معنی دار وجود دارد با توجه به اینکه اکثریت واحدهای دارای سن و سابقه کار بالا از آگاهی نسبتاً مطلوبی در مورد ایدز برخوردار می‌باشند و با در نظر گرفتن یافته‌های پژوهش می‌توان گفت که علت آن است که پرستاران مورد پژوهش در مورد مراقبت از مبتلایان به ایدز دارای تجربه و سابقه کار نبوده‌اند و آگاهی به تنها نتوانسته است موجب تغییر نگرش آنها به سمت مشبّت گردد.

بالاخره در رابطه با فرضیه پژوهش: «آگاهی پرستاران در مورد ایدز با نگرش آنها نسبت به این بیماری ارتباط دارد» نتایج بیانگر آن است که همبستگی این دو صفت ضعیف بود ($\chi^2 = 0.14$) با توجه به نتیجه آزمون پیرسون

دارد. یعنی هر قدر سن پرستاران بالا می‌رود نگرش آنها در مورد ایدز به سمت منفی گرایش پیدا می‌کند و نیز رابطه نگرش و سابقه کار پرستاران مورد پژوهش در آزمون پیرسون نشانگر آن است که همبستگی معکوس بین نگرش و سابقه کار واحدهای وجود دارد بدین معنی که هر چه واحدهای مورد پژوهش دارای سابقه کار بیشتر می‌باشند از نگرش منفی تری نسبت به ایدز برخوردارند شاید دلیل نگرش منفی پرستاران با سن و سابقه کار بالا علیرغم آگاهی نسبتاً مطلوب آنها در مورد ایدز، نسبت به سایر گروههای سنبی با سابقه کار پایین، آن باشد که واحدهای در خصوص مراقبت از مبتلایان به ایدز قادر تجربه کاری بوده‌اند. بالاخره تحلیلی بر نتایج مربوط به هفتمنی هدف پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش با نگرش مشبّت ($3/80$ درصد) از آگاهی متوسط برخوردار بودند و $7/66$ درصد از نمونه‌ها دارای نگرش منفی از آگاهی خوب برخوردار هستند. بررسی‌های آماری بین میزان آگاهی و نگرش حاکی از این مطلب است که بین میزان آگاهی و چگونگی نگرش پرستاران مورد پژوهش همبستگی معنی داری وجود ندارد.

نتیجه گیری نهایی

یافته‌های خاص از این بررسی در پاسخ به اولین سؤال پژوهش «میزان آگاهی پرستاران در مورد ماهیت ایدز چقدر است؟» بین آن است که بطور کلی اکثریت واحدهای مورد پژوهش از آگاهی متوسطی برخوردارند.

در پاسخ به دومین سؤال پژوهش: «میزان آگاهی پرستاران در مورد راههای انتقال ایدز چقدر است؟» نتایج حاکی از آن است که اکثریت واحدهای مورد پژوهش از آگاهی متوسطی برخوردار بوده و هیچیک از واحدهای نسبت به راههای انتقال ایدز دارای آگاهی خوبی نبوده‌اند (نمودار شماره ۴).

در پاسخ به سومین سؤال پژوهش: «میزان آگاهی پرستاران در مورد نحوه پیشگیری از ایدز چقدر است؟»

- دوگاس، اصول مراقبت از بیمار، ترجمه فروغ رفیعی و همکاران، تهران: انتشارات وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی ۱۳۷۰.
- کمیته کشوری مبارزه با ایدز، آنچه همه باید درباره ایدز بدانیم، انتشارات دفتر هماهنگی برنامه‌های آموزشی بهداشتی.

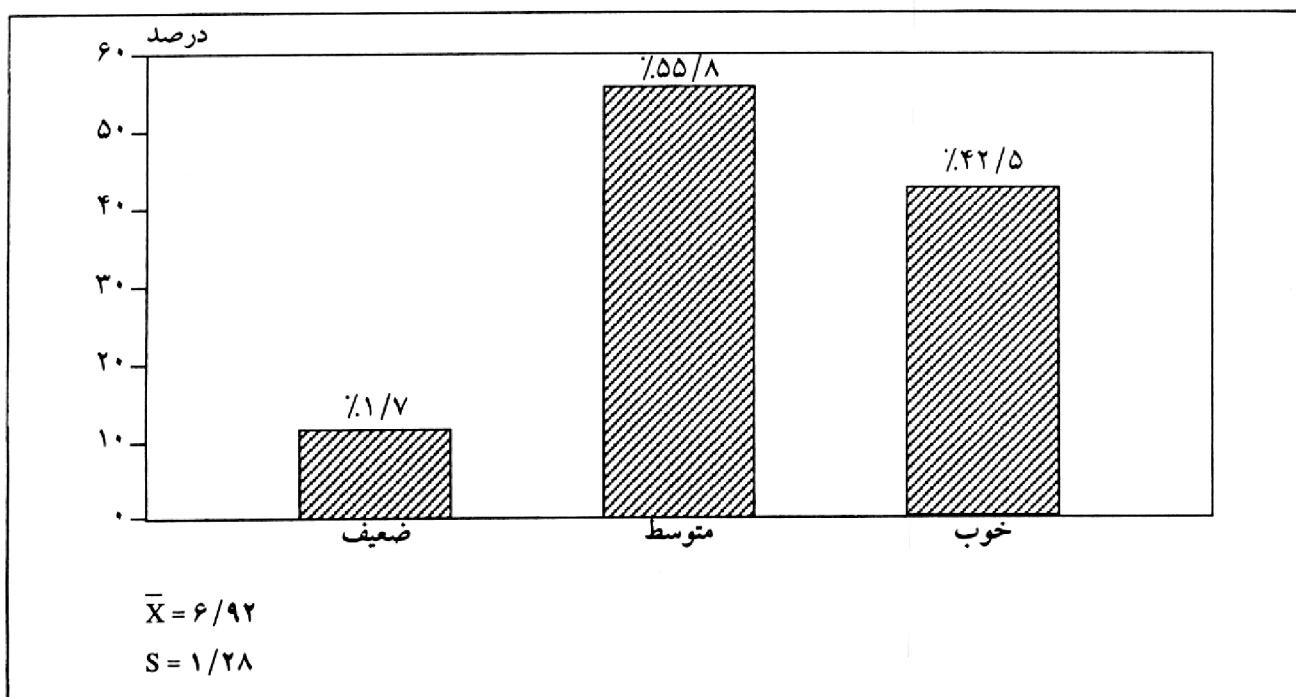
- Phipps, Long, Woods. Medical Surgical Nursing Concept And Clinical Practice, The C.V. Mosby co, Stlouis, 1994
- Perry.A, Jolley.M. A Knowledge Base For Practice Great Britain, 1992.
- Melby.V, Boore.JR, Murray.M, "Acquired Immuno deficiency Syndrome Knowledge And Attitudes Of Nurses In Northen Ireland". Journal Advance Nurse, Vol:17, No:9, pp:1068-77, 1992.

علوم شد این همبستگی از نظر آماری معنی دار نمی‌باشد. یعنی آگاهی پرستاران در مورد ایدز با نگرش آنها نسبت به این بیماری ارتباط ندارد و بنابراین فرضیه پژوهش رد می‌شود.

منابع:

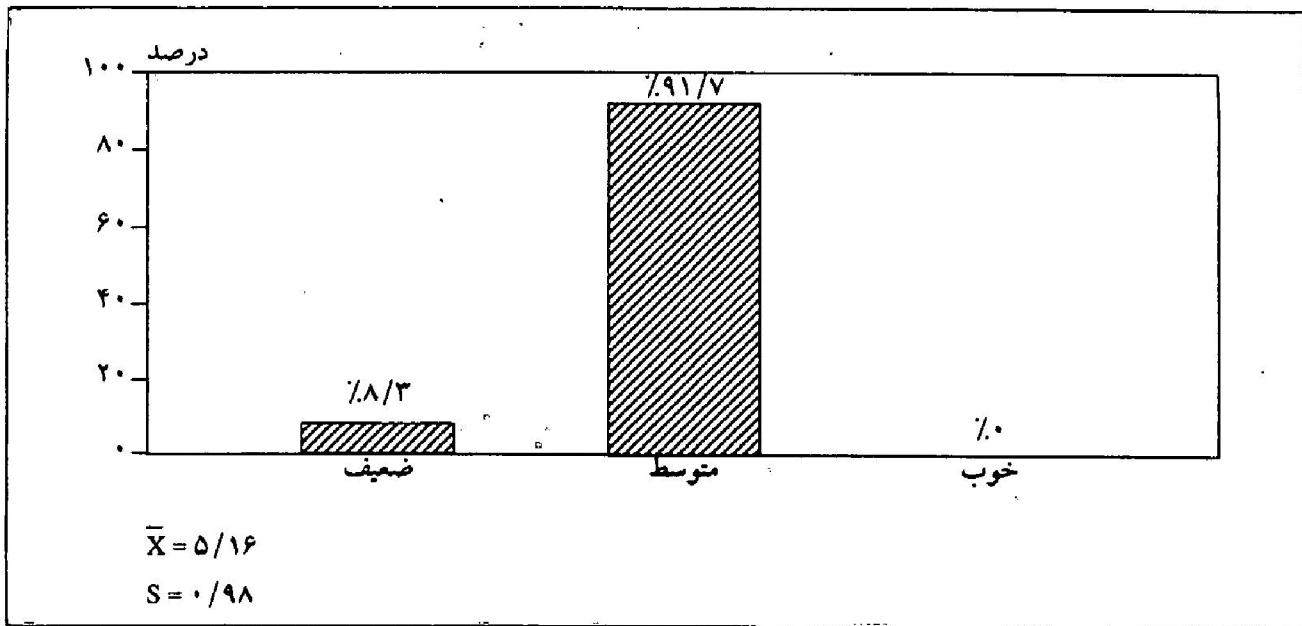
- شیروانی - دیوبان، راهنمای مراقبتهاي پرستاري از بيماران آلوود به ويروس ايدز، تهران: انتشارات اداره کل مبارزه با بیماریها مهر ۱۳۷۰.

نمودار شماره ۱: توزیع فراوانی نسبی پرستاران شاغل در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان، در مورد آگاهی نسبت به ماهیت ایدز سال ۱۳۷۴

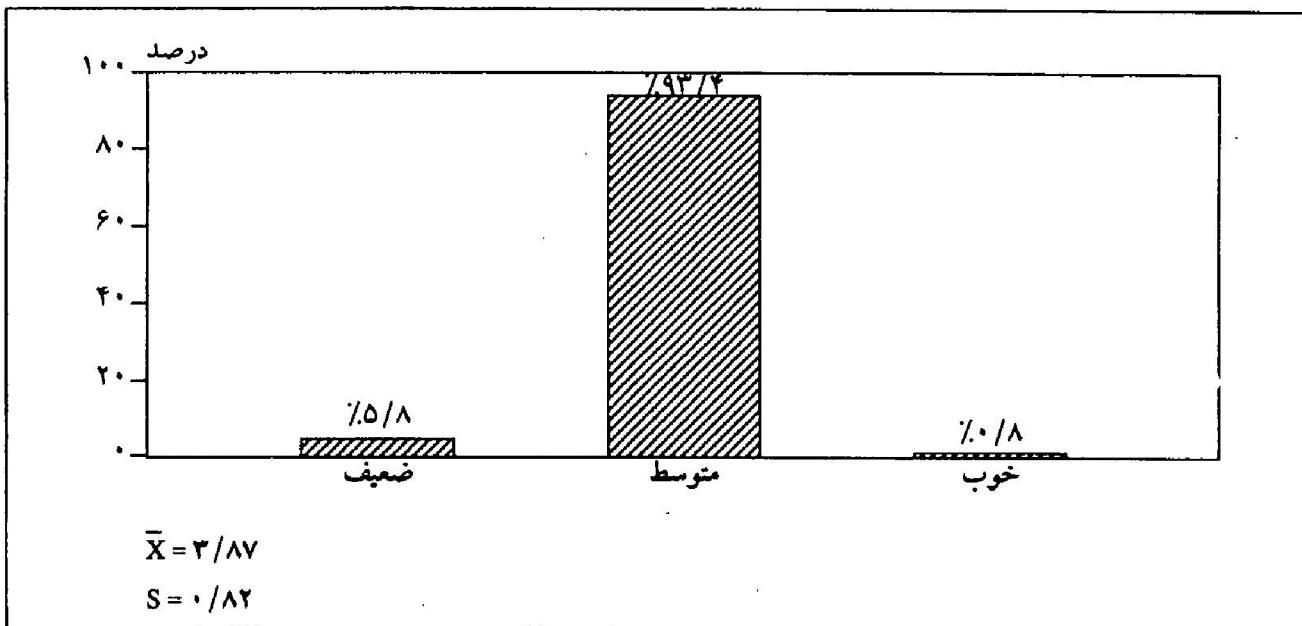
نمودار شماره ۱: نشانگر آن است که اکثریت نمونه‌های مورد پژوهش (۵۵/۸ درصد) نسبت به ماهیت بیماری ایدز از آگاهی متوسطی برخوردار هستند.

نمودار شماره ۲: توزیع فراوانی نسبی پرستاران شاغل در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان، در مورد آگاهی نسبت به راههای انتقال ایدز سال ۱۳۷۴

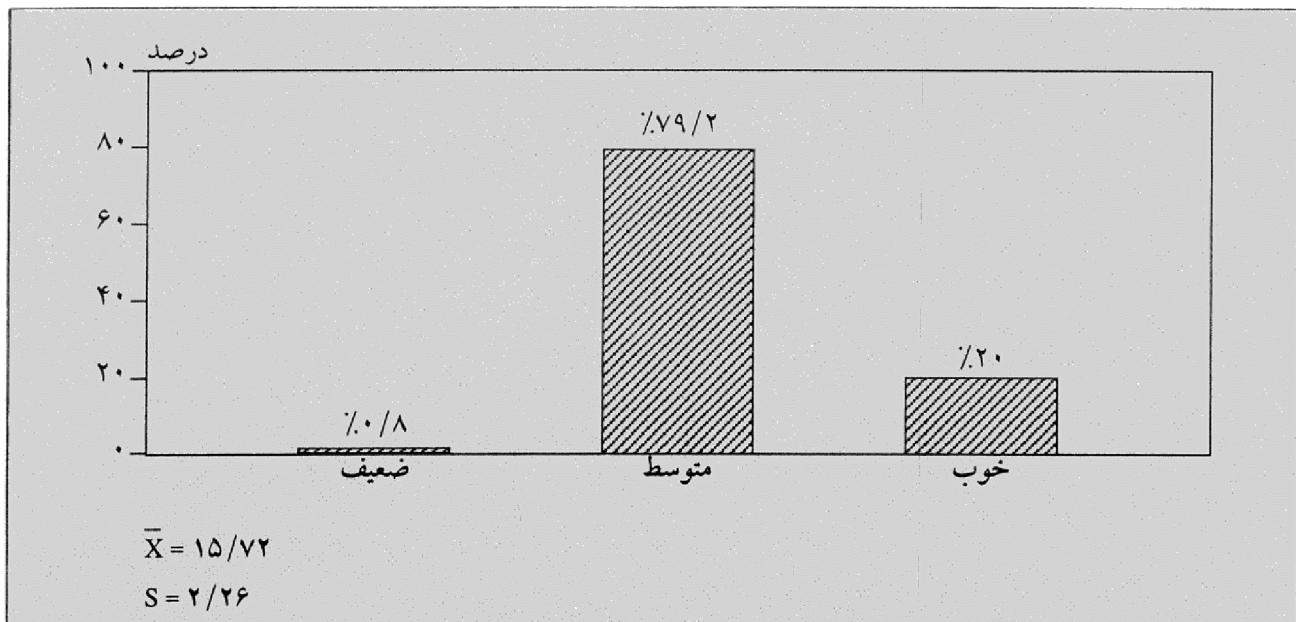
نمودار شماره ۲: نشانگر آن است که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (٪ ۹۱/۷ درصد) نسبت به راههای انتقال بیماری ایدز از آگاهی متوسطی برخوردار بوده و هیچیک از نمونه‌ها از آگاهی خوب برخوردار نبوده‌اند.

نمودار شماره ۳: توزیع فراوانی نسبی پرستاران شاغل در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان، در مورد آگاهی نسبت به نحوه پیشگیری از ایدز سال ۱۳۷۴

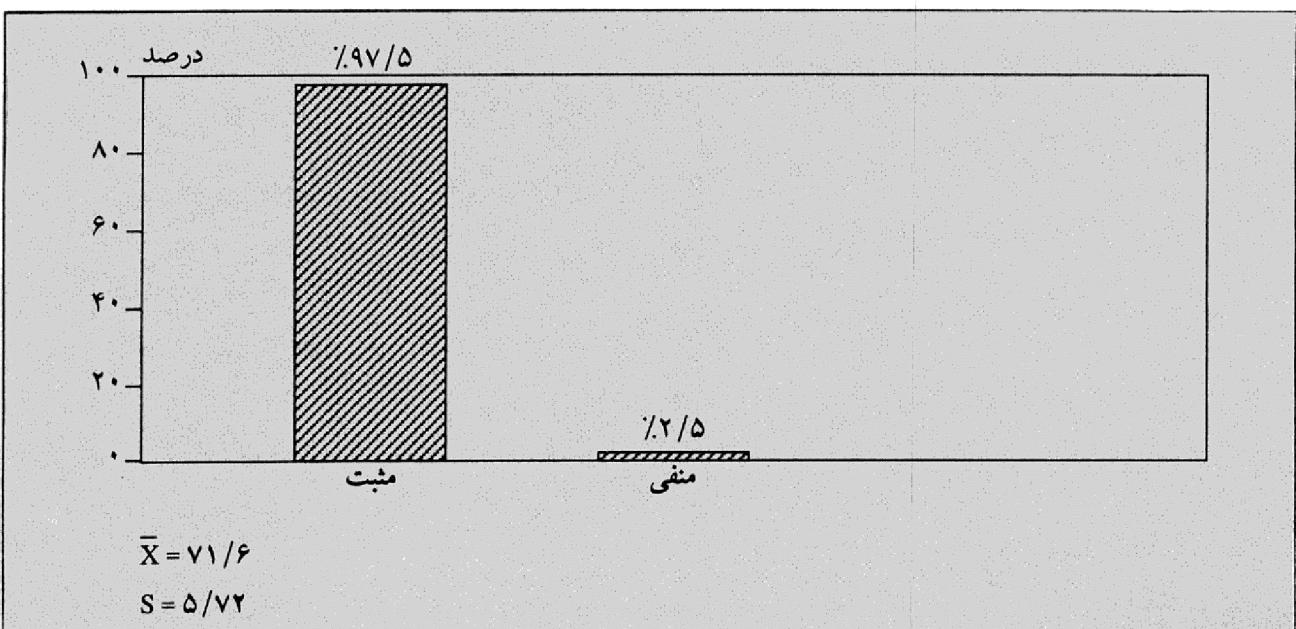
نمودار شماره ۳: بیانگر این مطلب است که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (٪ ۹۳/۴ درصد) نسبت به نحوه پیشگیری از ایدز از آگاهی متوسطی برخوردار بوده و فقط یک نفر (٪ ۰/۸ درصد) از آگاهی خوب برخوردار بوده است.

نمودار شماره ۴: توزیع فراوانی نسبی پرستاران در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان، بر حسب میزان آگاهی در مورد ایدز سال ۱۳۷۴

نمودار شماره ۴: بیانگر آن است که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (٪ ۷۹/۲ درصد) در مورد ایدز از آگاهی متوسطی برخوردار بوده و فقط یک نفر (٪ ۱۰/۸ درصد) از آگاهی ضعیف برخوردار بوده است.

نمودار شماره ۵: توزیع فراوانی نسبی پرستاران شاغل در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان، بر حسب چگونگی نگرش آن‌ها در مورد ایدز سال ۱۳۷۴

نمودار شماره ۵: بیانگر آن است که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (٪ ۹۷/۵ درصد) در مورد ایدز از نگرش مثبت برخوردارند.